

KÁVÉESOK LAPJA

X. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

5. szám

Kiadó és laptulajdonos:
A Budapesti Kávésok Ipartestülete

Felelős szerkesztő:
Dr. Havas Nándor

Szerkeszti:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják.
Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

Figyeljenek:
minden hó 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. I. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Vidéken is...

Miközben egyre-másra regisztráljuk a fővárosban bekövetkezett összeomlásokat és ezek a tragikus esetek a fővárosi sajtó reflektorfényében teljes megvilágításukban kerülnek a nyilvánosság elé, addig a vidék városaiiban — kisebb zajjal, de époly tragikusan senyved — pusztul a magyar vendégipar.

Itt is, ott is, hozzák a híret egy-egy patinás régi vállalat összeomlásának. Sorra zárulnak be üzletek, amelyeknek tulajdonosai márkák voltak és amelyek híre sokszor az ország határain is túlterjedt.

Eljutottunk oda, hogy a megmaradt ország nagyobb vendégipari üzemei: szállodák, éttermek és kávéházak egymásután szűnnek meg és logfeljebb olyanok bírnak magukat ideig-óráig feltüntetni, amelyek a leromlott pénzüi közönség szűkre szabott igényeit elégítik ki.

A vidék szállodái vegetálnak és segítséget kérnek, a nagyobb éttermek üresek és a kávéházak egyszerűen megszűntek. Ma eljutottunk oda, hogy tekintélyes városok egész sorában — ahol annak idején a kávéházi ipar nyugodt és virágzó megélhetést talált — egyáltalán nincs kávéház vagy alig egy-néhány, amely a hely és a közönség viszonyaihoz képest épügy küzd-vergődik, mint fővárosi kártársai.

Az ok ugyanaz vidéken, mint a fővárosban: házbérek, túladóztatás, közüzemi szolgáltatások és ami a legsúlyosabb: a közönség fogyasztóképeségének leromlása. Régente a jó vidékről úgy beszélünk, hogy ott olesóbb, jobb a megélhetés és mindenkinek van egy kis költenivalója, ma épügy elszegényedett, mint a főváros. A gazdasági állapota, ha van termése, értékesíteni nem bírja, ha nincs — nincs mit eladni. A rajtuk és belőlük élő többi osztályok meg azt érzik, hogy a termelőnek nincs pénze. Tisztviselőink sokszorosan redukált fizetéseikből még elsősorú szükségleteiket sem bírnak fedezni, idegenforgalmunk, melynek fejlesztése körül sok történt, de semmiesetre sem elegendő (lásd vízumkérdés), még messze van attól a nívótól, hogy valóban értékes közgazdasági tényező legyen.

Ha módunkban állana a gazdasági leromlás pontos statisztikai adatait a vendégipari üzemek állandó esőkenésével párhuzamba állítani, kitűnnék, hogy a vendégipar helyzete mindenkor hűségese tükröképe a mindenkori helyzetnek.

Igy tehát az egyes esetekben — legtöbbször nem maga az iparizó felelős a katasztrófa bekövetkezéséért, az ódium jórésze az általános viszonyokon nyugszik.

Egy ilyen — iskolapéldaszerű esetről értesültünk legutóbb — amikor azt halljuk, hogy a miskolci Korona hosszú éveken át volt bérloje — Böczögő József érdemes kártársunk került ilyen szomorú helyzetbe. Böczögő neve is azok közé az értékek közé tartozik, amelyek iparunk díszei. Dolgozott és alkotott, amíg Miskolc városában olyan nívós üzletet teremtett, amelynek híre az ország határain is túlterjedt. Az ingatlan tulajdonosa maga a város, amely jobb viszonyok idején elhatározta, hogy az ingatlant a modern kor igényeinek megfelelően át- és kiépíti. Az építkezés megindult, egyik része el is készült, de elfogyott a pénz és a félígkész építkezés abbamaradt. És most Böczögő évek óta dolgozik egy félig új, félig régi épületben, szép nagy étteremmel, de kávéházi helyiség nélkül, egy kis sőtéssel. A szállodai szobák frontra eső értékesebb része, még régi, gőzfűtése nincs, viszont az udvar front már modern. Azt hisszük nem kell esődalkozni, ha ily körülmények között rentábilis üzemmivel alig lehetséges még jobb viszonyok mellett is.

Csoda-e, hogy Böczögő, akinek a felemás üzeme feltétlen drágább, mint egy rendezett keretekben dolgozó vállalat, akinek házbéere az új modern kerethez mérten állapított meg, aki a közterhek egész sorát épügy viseli, mint akármelyik fővárosi üzem, nem bírt kötelezettségeinek megfelelni és a város felvetette azt a kérdést, mi lesz tovább?

Mi azt hisszük, hogy a kérdés legrosszabb megoldása az lenne, ha a város jogait száz százalékgig érvényesítené és a bérletet megszüntetné. Tönkretételnek egy becsületes polgári existenciát, kenyér nélkül maradna emberek és családok egész serege. Új bérlo bizonyára akadna, de még a legjobb feltételek mellett is időbe és munkába telnék, amíg az ugyanazt a nívót el tudná érni, amelyet Böczögő elért. A hátralékos követelést — ha a mai bérlo nem bírja megfizetni, utóda még kevésbé fogja. A város így is úgy is veszít és a vállalat rentabilitását és nívóját lerontja.

A megoldás az lenne: tessék kiépíteni az épületet olyan formára, hogy a valóban nagy tekintélyű kultúrváros nívóját reprezentálja. Azután vegyenek egy szivacsot, töröljék le a régi behajthatatlan követelést és egy fehér lap papíron adjanak módot és lehetőséget Böczögőnek arra, hogy tovább is folytathassa azt a becsületes munkát, amelyet a multban megkezdett és amelynek sikere ily esetben bizonyos lesz!

Mészáros Győző.

Ipartestületi élet

I.

Előjárósági ülés.

A rendes évi közgyűlést megelőző előjárósági ülés — a szokott időpontnál korábban — február 15-én ült össze. A napirend tárgyai főként a február 22-re kitűzött közgyűlés anyagát foglalták össze, mindazonáltal az aktuális ipari kérdések is szóba kerültek.

Az előjárósági ülésen résztvettek: Mészáros Győző elnök, Hügel Jenő dr iparhatósági biztos, Gál Arnold, Szabó Sámuel, Dr Strausz Vilmos, alelnökök, Böhm Ferenc, Grosz Ödön, Katona István, Klauber József, Lissauer Gyula, Ottó Dezső, Reiner István, Tarján Vilmos előjárósági tagok, Bauer György főpénztáros, Bodó Adolf tb. tag, Freiwirth Jenő, Singer Kálmán számvizsgálók Dr Havas Nándor főjegyző.

Elnök az ülést megnyitotta és a jegyzőkönyv hitelesítésére Böhm Ferenc és Ottó Dezső előjárósági tagokat kérte fel. Majd bejelentette Bandl József, Horti Károly és Popper Márton kimentéseit, mit az előjáróság tudomásul vett.

Az 1934 január 23-án tartott előjárósági ülés jegyzőkönyve — Lissauer Gyula megjegyzése után, kiegészítve helybenhagyatott és hitelesített.

Főjegyző bejelentette, hogy Klein Miksa (Unió) és özv. Dénes Lajosné (Kőbánya-Központi) iparengedélyt nyertek és beiktattattak. Rimán József (Magyar korona), Kovács József (Kovács), Kiszváth Ede (Unió), Dénes Lajos (Központi-Kőbánya) iparyakorlása megszűnt. A bejelentés tudomásul vétett.

Bemutattattott: Nagy Antal kamarai alelnök levele, melyben a fizéves elnök jubileuma alkalmából küldött üdvözlésért köszönetet mond;

Markovits M. Lajosné levele, ki az édesanyja halála lkalmból kifejezett részvétet köszöni, úgyszintén özv. Hajdu Vilmosné levele, ki a férje elhunytá alkmból megküldött részvétnyilatkozatot köszöni meg.

A levelek tudomásul vétetvén, irattárba helyeztettek.

Elnök jelentést tesz az adóközösség megalakítása tárgyában folytatott tárgyalásokról. Az eddigi tárgyalások folyamán bizonyos nehézségek mutatkoztak, mennyiben a pénzügyi hatóságok az általán mérséklésével szemben ellenállást tanúsítottak, sőt az emelés gondolata is felmerült. A tárgyalások még folyamatban vannak, reméli hogy sikerülni fog a nehézségek ellenére bizonyos eredményeket elérni.

Tarján Vilmos szükségesnek tartja, hogy a pénzügyminisztérium figyelmét a kávéipar különleges helyzetére hívjuk fel, a kulturális és idegenforgalmi szempontokra, amelyek az általánosságtól eltérő megítélést indokolják.

Grosz Ödön a megszünt kávéházak és a tönkrement existenciák nagy számát tartja figyelembeveendőnek.

Elnök a felszólalások befejeztével arra mutat, hogy a forgalmiadó fizis rendszere folytán majdnem minden cikk a termelőnél és a behozatalnál adózik és e címen indokolt az általán leszállítása. Ez alkalomból felemlíti, hogy oly törekvések híre jutott hozzá, melyek a súlyos közterhekkel szemben való demonstrációképp a vendégipari üzemek tüntető bezárását propagálják. A leghatározottabban állást foglal az ily törekvésekkel szemben, amikor egész Európában zavarok vannak, hazánkban a legnagyobb rend és nyugalom van, amiért csak hálaság lehetünk kormányunknak. Nyomatékosan felhívja a kártársak figyelmét, hogy az ily agitációknak semmi szín alatt ne engedjenek.

Elnök felhívására főjegyző ismerteti a székesfőváros főkapitányának a zenélési zárórarendelvények kiadása és azok érvényességének korlátozása tárgyában kiadott rendeleteit.

Bauer György hozzászólása után Grosz Ödön sürgeti a zenélési zárórának egy órával való meghosszabbítását és a vidék példájára hivatkozik.

Elnök kijelenti, hogy a kérdésben eljárta, azzal állandón foglalkozik, azonban az ipartestületnek nem áll módjában a hatóságokat intézkedésre kényszeríteni.

A szódabicarbonszódaforgalombahozatala tárgyában kiadott polgármesteri rendelet bemutatott, ahhoz Tarján Vilmos, Gál Arnold, dr Strausz Vilmos szóltak hozzá. Ezután a rendelet — mely a tagokkal körlevélben közöltetett — irattárba tétett.

Az ipartestületi tanonciskola I. félévi munkásságáról szóló jelentés, valamint az ipartestületi munkaközvetítő január havi tevékeny-

SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR
1½ literes zárt palackokban

▼

a
Kőbányai Polgári
Serfözde
gyártmánya

Budapesti Központi Általános
Tejcsarnok Részv.-Társ
VII, Rottenbiller ucca 31.

Telefon: 462-63, 462-64,
462-65, 323-07,
338-91 346-68, 350-16.
Sürgőnycim: „Közlej Budapest”

**A főváros kávéháza, szállodái és kávé-
méréseinek szállítója. Tojás-osztály.**

Mocznik-mustár legyen minden asztalon!

ségi kimutatása beterveztetett és tudomásul vétetett.

Elnök közli, hogy a kerületi adófelügyelőségek a kereseti adó kivétés előmunkálataihoz szakértők kijelölését kérték, mely felhívásnak megfelelt, de egyben előterjesztéssel fordult a székesfővárosi kir. pénzügyigazgatósághoz, melyben azt kéri, hogy a szakértők közreműködése ne legyen tiszta formalitás.

Az előterjesztés felolvastatott, mire **Singer Kálmán, Klauber József, Grosz Ödön** hozzászólásai után elnök eljárását az előjáróság teljes mértékben helyesli.

Bauer György a járdafoglalási díjszabás tárgyában intéz kérdést, mire

Elnök közli, hogy a fővárosnál ez ügyben eljár, mire azt a választ kapta, hogy a járdafoglalási díjak békebelinél 50%-kal kisebbek. Előterjesztésünkben reámutattunk arra, hogy a főváros más címeken 50%-nál többet vesz be a kávéházakon.

Bauer György, Szabó Samu felszólalásai után **Dr. Strausz Vilmos** a járdafoglalási díjhátralékok részletfizetésének engedélyezését javasolja. **Elnök** kijelenti, hogy ez ügyben el fog járni.

Ezután **elnök** felhívására

Főjegyző bemutatja az ipartestület 1933 évi munkásságáról szóló évi jelentést, melyhez az előjáróság egyhangúlag hozzájárul.

Az 1933 évi zárószámadás, vagyonszámolás, az 1934. évi költségvetés egyenként és féltelenként felolvasatván, azokat az előjáróság tudomásul vette, jóváhagyta és a közgyűlés elé terjesztene rendelte.

A számvizsgáló bizottság jelentését **Freiwirth Jenő** terjesztette elő, mely szerint a könyveket átvizsgálták és mindent a legnagyobb rendben talált. Ezért legnagyobb elismerését fejezi ki. Egyben kívánatosnak tartaná a takarékosági szempontok minél határozottabb érvényesítését.

Elnök a jelentést tudomásulvéve, kijelenti, hogy a költségvetés összeállításánál a múltban is, a jövőben is a legodosabb takarékoság elvét tartotta szem előtt.

Freiwirth Jenő arra kéri az elnököt, hogy intervenciójon a vendéglőipartestület tagdíj-megállapításai ellen, amelyeket a legutóbbi kétszeresére emelték.

Főjegyző válaszképp ismerteti a vendéglőipartestület alapszabályainak vonatkozó intézkedéseit, mire

Elnök kijelenti, hogy átiratban fogja kérni a kettős tagsággal bíró kartársak tagdíjmegállapításának revízió alá vételét.

Főjegyző bejelenti, hogy az alapszabályok 16. §-a értelmében az előjáróság egyharmad része (5 tag) kisorsolandó.

Elnök közli, hogy 3 előjárósági tag mandátuma üzletük megszűntése folytán a közel-múltban megszűnt, így csak 2 tag sorsolandó ki. Felkéri az iparhatósági bizost a sorsolás megéjtésére.

A sorsolás megtörténvén, **Spolarich György és Weingruber Ignác** előjárósági tagok neve huzatott ki, így a megüresedett 3 helyet együtt összesen 5 előjárósági tagság lesz betöltendő.

Elnök megállapítja, hogy az alapszabályok 25. §-a értelmében a számvizsgálók évenként újra választandók. A jelölések eszközölésére bizottságot küld ki, amelybe elnökül **Dr. Strausz Vilmos** alelnököt, tagjaivá: **Lisszauer Gyula, Heiner István, Freiwirth Jenő, és Singer Kálmán** jelöli.

Az előjáróság elnök javaslatát egyhangúlag elfogadta.

Elnök bejelenti, hogy a közgyűlést február 22-én délután 5 órára tűzte ki, mit az előjáróság jóváhagyólag vesz tudomásul.

A napirend tárgylása ezzel véget ért, mire elnök az előjárósági ülést befejezettnek jelentette ki.

II.

Tizennegyedik évi rendes közgyűlés.

— 1934 február 22. —

Élénk látogatottság, nagy érdeklődés mellett ment végbe a törvényes rendelkezéseknek megfelelő időre kitűzött évi közgyűlés. Az ipartestület számos tagján kívül a különböző hatóságok és érdekeltségek képviselőiben a következők jelentek meg: A székesfőváros polgármes-

tere képviselőiben: **Dr. Hügel Jenő**, szföv. tanácsjegyző, iparhatósági biztos, a kereskedelmi és iparkamara részéről: **Dr. Bangha Ferenc** titkár, az Országos Iparegyesület megbízásából: **Hauswirth Ödön** alelnök, az Ipartestület Országos Központja részéről: **Kovácsy Rezső** dr. titkár, a Szállodás és Vendéglős Ipartestület képviselőiben: **Malosik Ferenc** elnök és **Balla Károly** előadó, a Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt. nevében **Losonczy Gusztáv** igazgató.

Mészáros Győző elnök a közgyűlés határozatképességét megállapítva, azt megnyitotta és a jegyzőkönyv hitelesítésére **Otto Dezső** és **Tarján Vilmos** ipartestületi tagokat jelölte ki. Majd meleg szeretettel üdvözölte a megjelent testületi tagokat, vendégeket és a sajtó képviselőit. A helyzet ismertetésére rátérve, előadja, hogy a múlt évben nagyobb optimizmussal tekintett a jövőbe. Ez az optimizmus, semmiképp nem vált be, mert iparunk elesettjeinek száma nagyobb, mint az előző évben. Azt látjuk, hogy a kormány az ipari érdekeknek most már nagyobb figyelmet szentel, azonban a vendégiparnak ebből a jóakarattól nagyon kevés jut. Helyzetünk nem javult és a hatóságok részéről ugyanolyan megterhelésben van részünk, mint a legnagyobb virágzás idején. Egyetlen adótel sem lett kisebb, annak ellenére, hogy a kávéházak forgalma katasztrófálisán esökkent, sőt legutóbbi tárgyalásaink alkalmával még a fényűzési és forgalmi adóátalányok felemelésének gondolata is felmerült.

Az ipartestület mindent elkövetett, hogy az ipar helyzetét elviselhetővé tegye. Nagy köszönettel adózik a sajtónak, amely helyzetünket és bajainkat ismertette, jogos érdekeink mellé állt.

Belső bajaink is vannak. A kávéházak versenyre már oly méreteket öltöttek, amelynek nem kis része van a legutolsó hetek összeomlásában. Már újév óta ismét 5 kávéház zárt be. A helyzet az, hogy az üzletek fenntartása, a kötelezettségek pontos teljesítése már vitéségi értem érdemel. Reméli, hogy az utolsó napok tragikus esetei is felkeltik a hatóságok figyelmét és több megértést fognak ügyeink iránt tanusítani.

Dr. Bangha József, a kereskedelmi és iparkamara nevében köszöni elnök üdvözlő szavait. Ha a kávéipar helyzete nehézségekkel teli, tudja, hogy a testület elnöke fáradhatatlan munkájával sok bajon enyhített és ő hivatott arra, hogy a kávéipart jobb sors felé vezesse. Az egész világgazdaság forrong, küzd, ez alól a magyar ipar sem kivétel. Bizik benne, hogy jobb idők következnek reánk.

Elnök bemutatja az elnökség és előjáróság évi jelentését, amely a Kávésok Lapja f. évi 4. számában nyomtatásban is megjelent. A közgyűlés a jelentést felolvasottnak tekinti, mire elnök a vitát megnyitja.

Grosz Ödön a jelentést elfogadja, egyben a következő indítványokat terjeszti elő:

„1. A fővárosi szabályrendelet, amely a kávéházi zenéltetési zárlót éjjeli egy órában állapította meg, 50 évvel ezelőtt készült és immár teljesen idejét multa. 7—8 éve dolgoznak az új szabályrendeleten, amelyik azonban nem akar elkészülni. Siürgösen el kell járni az illetékes hatóságoknál, hogy mindaddig, amíg az új szabályrendelet nem adatik ki, a zenélt-

„ERŐS“

ajtócsukó eladási és karbantartási vállalat
Budapest, VII, Elemér u. 36. Telefon: 33-9-65.

Javítások, felszerelések és alkatrészek.
Budapesti kávéházak szállítója.

tési időt az illetékes hatóságok éjjeli 2 órában állapítsák meg. Múltányos a zenéidő kitolása, mert 50 évvel ezelőtt nem volt mozi, sem rádió. Különösen fontos ez idegenforgalmi szempontból. A mai helyzetben az idegen, aki éjjelkor érkezik meg, mire bemegy a kávéházba zenét már nem hallgathat.

2. Évek óta kérjük a vízum eltörlését. A közgyűlés alkalmával indítványozom, hogy a kereskedelmi kamarával együtt járjunk el ismét illetékes helyen ez ügyben. A vízum évi 3 millió bevételt jelent, de sokkal nagyobb kárt okoz a kereskedelemnek, iparnak, sőt a mezőgazdaságnak is.

3. Az adókérdést generálisan rendezni kell. A mai helyzet fenntartása a kinstárja nézve a legkedvezőtlenebb. El kell járni a pénzügyminisztériumban, feltétlenül honorálni fogják, tudja azt, hogy Budapesten hetenként 1—2 kávéház szűnik meg s nemcsak a kávé megy tönkre, de ugyanakkor 20—30—50 család is. Minket többek között luxus és vigalmi adó terhel, ami azt jelenti, hogy minden egyes pohár kávé sokszorosan meg van adózva, ugyanekkor pedig a kinstár a kávé vámját kilónként 4,50 pengővel emelte három év alatt, úgyanyira, hogy békében 2,60 pengőért vettem egy kiló kávé, ugyanez ma 10 pengőbe kerül. Mi áraitunkat nem emelhetjük, mert a közönség nem tudná megfizetni. Ez a rendszer, egy rokárol két bört lehúzása odavezet, hogy mindannyian

Ha **TÜKÖR** kell, **WAGNER**-t keresse fel
Budapest, VII, Szövetség ucca 6. sz.
Telefon: 45-3-40. Üvegcsiszoló- és tükörborítótelep.

Ifj. Grünwald Mór Ferenc József rak part 8.
Telefon: 84-3-39. — Üveg és porcellán.

Teakeveréseinket

Imperial-, Lipton-, Royal- és
Különleges keveréseinket
a jövőben kimérve is forgalomba hozzuk.

Teakeverék II. . . . P 14.50
(Zamatos Ceylon és kínai teák keveréke.)

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.-nál,
Budapest, VIII., József körút 38. Telefon: 39-2-77.

Budapesti Jégárusító rt.

VI, Jász ucca 100. Tel.: 920-04.
Szállít minden mennyiségben vidékre is műjeget

EZ A TUNGSRAM LUMENJELZÉSŰ LÁMPASOROZAT

**Hattyu gőzmosó és fehérnemű
kölszövő vállalat**
Budapest, VII, Klauzál u. 8. Telefon: 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebb berendezéssel Legkíméletesebb mosási rendszer

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: 32-3-00.
JAMJEI ELSŐRANGUAK!
Kajszinbarack-iz minőségben felül-
multhatatlan!

Kapható:
Budapesti Kávéskó Aruforgalmi Rt.
Budapest, VIII., József krt. 38. Tel: 39-2-77.

előbb utóbb a tönk szélére jutunk, a sok ezer és ezer szakmunkással együtt.

Eppen ezért, addig amíg nem késő az illetékes hatóságok segítségének rajtunk, elsősorban a vizsgálódtól eltérőleg, amelyk tisztára eszmei adó, a háború és a konjunktúrális idők szülőtte, idejét multa, teljesen indokolatlan, ugyanannyi kárt okoz a kincstárnak, mint a kávéskóknak.

Majd indítványát részletesen megindokolja.

Elnök az indítványban foglaltakkal egyetért annál is inkább, mivel ezeket a kérdéseket az ipartestület elnöksége évek óta napirenden tartja és azok érdekében számtalanszor járt el a hatóságoknál. Az indítványban foglalt burkolt vádakat visszautasítja, minthogy a testület vezetősége nap nap mellett eljár. Sajnos a testület hatásköre és ingerenciája nem oly nagy, hogy kívánságainkat a hatóságok nyomban teljesítsék.

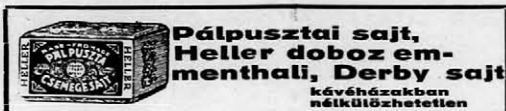
Mózes Samu felemlíti, hogy békeévekben a vendéglők 1 órákor zártak, most 2 órákor. 3 órákor hajnalban pedig a kávéházak nyitnak, így a kávéházaknak nem jut vendég. Alljon vissza a vendéglősiparban is a régi helyzet.

Elnök a felszólalásra válaszolva fontosnak tartja a tárgyilagosságot. A békeidőben a vendéglők valóban 1 órákor zártak, de a kávéházak nem főztek ebédet. Megállapítja, hogy ez teljes joggal történik ugyan, de sok kávé kívánja vissza a régi időket. Ha a vendéglősöktől belátást és méltányosságot kérünk, akkor nekünk is erre az álláspontra kell helyezkednünk. Évekkel ezelőtt már tárgyaltunk a vendéglősökkel, amikor olyan megértő kollégialis hangulat alakult ki, amelyen a megegyezés módját megtalálhattuk volna. Azonban az idők ránk cáfoltak. Felkéri a jelenlevő Malosik Ferenc vendéglős ipartestületi elnököt, hogy felfogását az ügyben szíveskedjék közölni.

Malosik Ferenc elnök örömet fejezi ki az elhangzottak felett. A záróra kérdésében nem óhajtott nyilatkozni, mert ez az összesség ügye. Amit hallott, testülete elé terjeszti. Nem azért vagyunk, hogy egymást bántsk, hanem hogy támogassuk. A kérdést jóakarattal kezeli és reméli, hogy sikerülmi fog olyan alapot találni, amely minden irányban kielégítő lesz.

Elnök Malosik Ferenc szavait köszönettel veszi tudomásul. Az ő eddigi működése és személye garancia arra, hogy ezt a kérdést mindkét fél megelégedésére megfogjuk oldani.

Tarján Vilmos a kávéházak ebéd főzésével foglalkozik és megállapítja, hogy a kávéházakban kiszolgáltatók ebéd száma oly eszékly, hogy ezek a vendéglőknek nem árthatnak. Ez tehát nem lehet a vendéglősök jogos panasza, inkább a kifözések és a magánkony-

hák elszaporodása. Utal arra, hogy békében 1 vendéglőnek volt éjjeli nyitvatartási engedélye, most 18-nak van. Ezek ellen a kinövések ellen kell közösen küzdeni.

Elnök a felszólalásból azt látja, hogy az ebéd főző kávéházak déli látogatottsága oly kevés, hogy nem érdemes ezzel foglalkozni. Ép ezért nem lehet közömbös lemondani egy nem rentabilis üzletágról. A tulajdonképpeni harcot az illegitim iparüzés ellen kell folytatni. Minden minisztériumnak, hatóságnak van menzája, ahol potom áron adnak ebédet. Az OTI menzája 50 fillérért ad ebédet. Ez mind a mi adó-filléreinkből csinál nekünk konkurenciát. Ezek ellen kell a harcot felvenni. Üzletnek nyilván engedélyek nélkül, mindenki a vendégipari szakmában akar érvényesülni.

Vas József felszólalása után Kreiner Pál a dumping árak tárgyában szólt fel, amelyet a tejvők versenye idézett elő. Reismann Ferenc a bérleszállítás ügyében gazdasági lehetetlenülés címén kíván perект indíttatni.

Tihaméry Kálmán a zenélesi zárómeghosszabbítások díjának felemelését teszi szóvá. Katona István a forgalomban levő kártyák minősége ellen emel kifogásokat.

Elnök kijelenti, hogy a felhozott panaszok

Nincs többé napellenző kosár!
Nem megy a ponyva időelőtt tönkre!

Uj, modern gyorsjáratú napellenzők

PASCHKA és TARSA
V. Mária Valéria ucca 10. — Telefon: 82-0-41.

ügyében intézkedni fog, mire a vitát berekeszti és megállapítja, hogy a közgyűlés az évi jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

Ezután az 1933. évi zárószámadás, vagyis mérleg tárgyalása következett, amelyet főjegyző olvasott fel.

A közgyűlés az előterjesztett számadásokat valamint a számvizsgálók jelentését megjegyzés nélkül tudomásul vette, jóváhagyta és a felelős tisztikarnak a felmentvényt megadta.

Elnök felhívására főjegyző előterjesztette az 1934. évi költségelirányzatot.

Felszólalás nem történt, mire elnök megállapítja, hogy a közgyűlés a költségelirányzatot jóváhagyja, elfogadja és a felelős veze tőségnek a bevételek beszedésére és a költségvetési tételek kifizetésére a felhatalmazást meg adja. Egyúttal kimondja, hogy az összes számadásokat, a jelentésekkel együtt a székesfő város polgármesteréhez felterjeszti.

Ezután következett az alapszabályok 16 és 25. §-a értelmében foganatosítandó tisztújítás 5 előjárásági, 3 számvizsgáló bizottsági és 1 előjárásági póttag választása.

Elnök előterjeszti a jelölőbizottság javaslatát, mely szerint az előjárásági tagsági helyekre: Weingruber Ignác, Freiwirth Jenő, Propper Márton, Singer Kálmán és Kraszner Menyhért; a számvizsgáló bizottságra: Süsz Károly, Stein Sándor és Strasser Béla; előjárásági póttagokra: Kass Béla megválasztása hozott javaslatba.

A közgyűlés a jelöléseket csoportonként közfelkiáltással elfogadta, mire az elnök a felsoroltakat megválasztottaknak jelentette ki.

A Hospitium Rt. igazgatósága szabályszerű határidőben indítványt nyújtott be, melyben a tönkrement kartársak segélyzését célzó alap létesítését javasolja.

Főjegyző felolvasta az indítványt, mire Elnök arra kérte a közgyűlést, hogy arra való tekintettel, hogy annak előkészítése megfelelő előzetes tanulmányt igényel, adja ki az elnökségnek.

A közgyűlés ily értelemben határozott.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít
KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
Budapest, X. Kőbányai ut. 39. (Hungária körút sarok.)
Telefon: 37-8-69

Franck-pótkávé és
Kathreiner-Kneipp
malátakávé
jó forgalmat
és tisztességes hasznot
biztosít!

A napirend tárgyai ezzel letárgyaltattak és elnök a megjelentek érdeklődését megköszönve a közgyűlést berekesztette.

III.

Társasvacsora.

A közgyűlést a Hungária szálló zöld termében szépen látogatott társasvacsora követte, amelyen a testületi tagokon kívül számos vendég, szállítócégek képviselői és az ipar barátai vettek részt. A megjelent vendégek közül a következők neveit jegyeztük fel: Bródy Ernő és Fábrián Béla o. gy. képviselő, dr. Moór Jenő és Ker. és Iparkamara titkára, dr. Biró Gyula p. ü. titkár, dr. Kovalóczy Rezső az IPOK titkára, Perlay György az OKT igazgatója, Farkas Vilmos a Fűszerkereskedők O. E. társelnöke, dr. Cszmadia Imre, dr. Barót Marcel, dr. Tomesányi Béla, dr. Kollmann Dezső a Főpincérek O. E. ügyésze, dr. Stein Sándor a szállodás szakosztály igazgatója, dr. Sággy Rusa Béla a Zeneszerzők Egyesülete főtítkára, az ipartestületi tanonciskola tanári kara Marton József igazg. vezetésével, Pillitz Dezső, az Allvilágítástechnikai állomás igazgatója, Kovács István, Kovács Armin és Faludi Dezső az Egyesült Izzó mérnökei, Piatnik Rudolf, Steiner Hugó, László Géza, Hantos Árpád és fia, Losonczy Gusztáv, Kemény Imre, Kammermayer Antal, Bársony Gyula, Littke Gyula, Szilárd Dezső, Kis István, Schwarcz Sándor és a sajtó képviselői.

A rendelkezésünkre álló hely szűk volta nem ad módot arra, hogy a vacsora lefolyását részletesen leírjuk.

Elsőnek a Némái serleggel kezében Mészáros Győző elnök szólt fel, felidézve a mulat, összehasonlította a jelennel. Visszapillantva a közgyűlésen elmondottakra, reámutatott a kávéipar válságos helyzetére, melynek fenntartása nemcsak az iparúzóknak egyéni érdeke, de állami, városi érdeke és idegenforgalmi szempontból is igen nagy jelentőséggel bír. Amikor a megjelent politikusok és érdekképviseleti tényezők támogatását kérte a jövőben és meleg szeretettel köszöntötte a vendégeket.

Bródy Ernő és Fábrián Béla országgyűlési képviselők felszólalásaiban teljes mértékben magukénak vallották a kávéiparért, mint a polgári társadalom értékes rétegének ügyét és munkájukat és segítségüket teljes mértékben rendelkezésre bocsátják. Zúgó taps fejezte be a két lelkes felszólalást, majd Tarján Vilmos szellemes és szeretettől áthatott beszédben köszöntötte Mészáros Győzőt, az ipartestület fáradozóan — mindent figyelemmel kiérő, mindenkinek segíteni akaró elnökét.

Moór Jenő kamarai titkár a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg a kávéipartestület elnöke működéséről, mely konzekvensen kitartó munkával céltudatosan küzd a jobb jövőért. A kávéiparosok testületé és annak elnöke a kamara munkájának értékes támasza.

Mészáros Győző elnök a felszólalásokra válaszolva köszönt és elhárította az üdvözlés és elismerés nyilvántartását. Csak kötelességét teljesíti és ezt is azért, mert szereti ezt a szép, tisztességes ipart. Majd szeretettel üdvözlö Moór Jenő kamarai titkárt 25 éves szolgálati jubí-

Borpalota Rt.

Budapest, VI., Király ucca 26.

Telefonok: 14-0-4 és 18-4-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és herdtételben.

Világítson tükörrel! Tükörlámpáim használata mellett 30% árammegtakarítást nyer. Falitükrök és azok javítása galvanikus úton, 15 évi jótállással Üvegcsiszolás, edzés, üvegfestészet, üvegzés és képerreztetés legolcsóbb és legszolidabb kivitelben

LIGETI LASZLÓ üvegtechnikai műintézet,
Bpest, VIII., József-u. 23. Telefon: 32-1-06.

Gázvilágítás- és rechaud-karbantartást vállalkozunk havi bérletben!

Csutor József Budapest, I., Fehér Sas u. 2. I., Attila körút 43.

TÖKELETES

AZ

HAMBURGER, BIRKHOLZ

JÁTEKKÁRTYA
PÁPIS, NEMZETI ÉS SZÉNYI TÁRSASÁG
BUDAPEST

Főlerakat: madári KREYBIG RUDOLFNÁL,
IV., Váci ucca 17. Telefon: 85-2-23.

Wellner evőeszköz és tálalószer világhírű

WELLNER ALPAKKA R.-T.
Budapest, Deák Ferenc tér 3
Telefon: 89-7.37.

leuma alkalmából, kit az iparostársadalom és a kamara máris mindenfelől ünnepel. Ezután a testület egyik legidősebb tagját, egykori vezetőjét: Weingruber Ignácot köszönti 70 éves születése napja alkalmából, végül felemlíti, hogy a testület főjegyzője most töltötte be működésének 20 évét és ez alkalommal elismeréssel és szeretettel emlékezik meg róla.

Ezután Pillitz Dezső igazgató vetített képekkel illusztrált előadása következett, melyben a kávéházi világítás kérdését részletesen ismertette. Az érdekes előadást nagy tetszés kísérte, melynek befejeztével dr. Stein Sándor intézett szakzerű kérdéseket az előadóhoz.

Ejfelután volt, amikor a vacsora résztvevői egy kellemes és nívós este emlékével szétoszlottak.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Március 3-án déli 12 órakor az ipartestület tanácskozásán a Budapesti Kávésok Fényűzése és Forgalmi Adóközösségének alakuló közgyűlése.

Március 5-ig megfizetendő az I. negyedévi üzletbér második részlete.

Március 6-ig megfizetendő a nem általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Március 10-ig az adóközösség tagjai tartoznak megfizetni március havi forgalmi és fényűzési adóátalányukat.

Március 15-ig fizetik a fényűzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Március 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Március 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kerest, külön- és rokkant-ellátási adó.

Benyújtandók a járdafoglalási engedélyek iránti kérvények.

Adóközösségi közgyűlés. A m. kir. pénzügyminisztérium végzése beérkezett és az adóközösség alakuló közgyűlése f. é. március 3-án déli 12 órakor fog az ipartestület tanácskozásán megtartatni. Felhívjuk az adóközösség tagjait, hogy az alakuló közgyűlésen minél teljesebb számban vegyenek részt.

Adomány. A Piatnik Nándor és Fia Rt. mint az előző években annyiszor, ez évben is 200 pengőt adományozott az ipartestület jóléti céljai javára.

Gyászbesz. Súlyos vesztés érte Propper Márton kartársunkat, ipartestületünk előjárósági tagját. Felesége szül. Kammer Mária úrnő viruló élete 33. évében hosszas szenvedés után f. hó 21-én elhunyt. Temetése f. é. február 23-án nagy és általános részvét mellett ment végbe.

Halalozás. Iparunk egy igaz és népszerű barátjának elhunytáról adunk számot, amikor Somogyi D. Dezső a Törley cég képviselőjének váratlan elhunytát jelentjük. Somogyi D. Dezső február 22-én váratlanul, szívizéhszerű következtében hunyt el, 25-én temették a rákoskeresztúri temetőben a gyász és fájdalom megnyilvánulása mellett. A megboldogult iparunkban általános becsülés és szeretet tárgyja volt, ki mindenkor törekedett cége érdekeit a kávésok érdekeivel összeegyeztetni. Részvétünk kíséri sírjába.

Budapest **legolcsóbb** rádiumos fürdője a
Szent Imre gyógyfürdő
(Rácfürdő) I., Hadnagy ucca 8—10.
UTALVÁNY
kedvezményes 80 filléres gőzfürdőjegy váltására

Nyolcvan százalékkal olcsóbb a tükör, ha régi vak tükrét Wagnernél (Szövetség u. 6.) újrabőrít-tatja. Speciális esziszolászával, rendkívüli nívós munkájával egy új tükrrel minden tekintetben egyenrangú produktumot nyújt. **Tegyen próbát!** Egyébként minden nagyságban, méret után eredeti esziszolász kávéházak részére különleges kalkulációval kaphatók. A kartársak figyelmét felhívjuk erre a régi nagyon szolid cégre.

Felhívjuk az igen tisztelt kartárs urak figyelmét a **Szandtner Károly és fiai** tésztaárugyár elsőrendű gyártmányaira. Árúsitja: a Kávésok Áruforgalmi Rt.

A tanviszony megszűnésekor a tanonciskolai bizonyítvány felmutatása. Az 1922:XII. te. 104. §-ának negyedeki bekezdése értelmében a tanviszony megszűnésének bejelentése alkalmával, a mennyiben a tanonc a törvény értelmében segédi vizsgára bocsátható, az iparhatóságának a tanonc iskolai bizonyítványát is be kell mutatni. — Az iskolai bizonyítvány bemutatása nem mellőzhető, egyfelől azért, mert az idézett te. 105. §-ának 4. pontja szerint a segédlevélbe fel kell venni a tanonc iskolalátogatására vonatkozó adatokat, a tanonciskolai (tanonctanfolyam) megnevezését és az iskolában elért eredményt, másfelől pedig azért, mert ellenkező esetben az iparhatóság nem tájékozódhaték a tanonc iskola előhaladásáról, amit pedig a törvény 107. §-a értelmében figyelembe kell venni, mert abban az esetben, ha a tanonc az iskolában kellő eredményt nem mutat fel, az iparhatóság a segédlevelet kiállítja ugyan, de az önálló iparüzéshez megkívánt segédi szakba vágó gyakorlat tartamát legfeljebb két évvel meghosszabbítja. — Az előadottakból kitűnően tehát az ipartestületnek kötelessége a segédi vizsgálatra bocsátás előtt, illetve, ha az érdekelt egyén a törvény 32. §-ának első bekezdése értelmében a segédi vizsgálat letételének kötelezettsége alól mentesítve volt, a tanviszony befejezéséről szóló iparhatósági bizonyítvány kiállítása előtt, a tanonciskolai bizonyítvány bemutatását megkívánni és ennek megtörténtéig az érdekelt egyént segédi vizsgálatra bocsátani, illetve részére a tanviszony befejezéséről bizonyítványt kiállítani nem szabad. A tanonciskolai bizonyítvány bemutatásának kötelezettsége alól nem mentesít az a körülmény, hogy az érdekelt egyén 18. életévén betöltötte és hogy ennél fogva a törvény 11. §-a szerint képesítéshez kötött iparban leendő alkalmazásra a tanviszony befejezése és segédi vizsga letétele nélkül is nyerhetett volna munkakönyvet, mert a fentebb említett rendelkezéseket korára való tekintet nélkül minden tanonccal szemben alkalmazni kell. Általában pedig igen jelentős érdekek fűződnek ahhoz, hogy a tanoncok iskolalátogatási kötelezettségüknek is eleget téve, a tanidőt szabályszerűen befejezzék s a törvény 11. §-ában megállapított lehetőség egyáltalán nem használható fel arra, hogy egyes tanoncok a tanidő szabályszerű kitöltésének s a tanidő tartama alatt az iskola látogatásának kötelezettsége alól mentesíttessenek.

Tanoncok iskolai előképzettsége: tanidő tartama. Az 1922:XII. te. 84. §-ának második bekezdése egyes iparokban magasabb fokú iskolai előképzettség előírását, 89. §-ának második bekezdése pedig egyes iparokra a tanidő tartamának megállapítását a kereskedelemügyi miniszter úrnak tartja fenn. Az ipartestület sem az egyik, sem a másik irányban kötelező határozatot nem hozhat. Ha ilyen határozatot mégis hoz, az semmis, azt hatályon kívül kell helyezni s annak érvényt szerezni nem szabad. Az ipartestület legfeljebb ajánlhatja tagjainak, hogy csak olyan egyént szerződtesse tanonccal, aki legalább a középiskola, vagy a polgári iskola negyedik osztályát elvégezte, továbbá ajánlhatja azt is, hogy a törvény 89. §-ának első bekezdésében megállapított kereteken belül az ipartestület által javaslatba hozott időnél rövidebb időre tanoncot ne szerződtesse, de az ajánlásnál túl nem mehet s azokat, akik az ajánlást saját jószántukból el nem fogadják, semmiféle formában sem kötelezheti arra, hogy az ajánlásban foglaltaknak magukat alávegyék. (65.757—1926. K. M.)

Olcsó rádiumos gyógyfürdőjegyakciónk sikeresen felülmuta minden várakozásunkat. Örülünk, hogy kartársainknak ebben az irányban szolgálatára lehattunk s még jobban örülünk azoknak az információknak, amelyek a fürdő kiváló gyógyhatásáról számolnak be. A Szent Imre Gyógyfürdővel kiépített kapcsolatunkat most ki-mélyítjük, amennyiben a kedvezményt a **diatermiára** is kiterjesztjük. A termálfürdők gyógyhatását a diathermia teszi teljessé és így valóban igen jelentős az a kedvezmény, amely a 3 P díjú gyógykezelést 2.40 P-ért nyújtja. Ez a kedvezmény is a lapban található utalvány alapján igényelhető.

A legkiválóbb
sörkülönlegesség Szent István
Porter sör
a Polgári Serfözde gyártmánya

„Hattyú” Gőzmosó- és fehérneműkölcsönző vállalat (Bp., VII., Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Döry-pusztai csemege-sajt

● a legrégebben bevezetett márka. ●

Nice szardínia 4 halas
dobozonként P —.66
(3% forg. adó bennfoglaltatik.)

Cine szardínia 6 halas
dobozonként P —.59
(3% forg. adó bennfoglaltatik.)

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.-nél,
Budapest, VIII., József körút 38. Telefon: 39-2-77.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!
Magyar Játékkártyagyár R.-I
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI
Budapest, VII., Rottenbiller ucca 17
Telefon: J. 31-0-63. J. 45-3-71.
Alapítástól 1824.

„MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR”
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZET
EGYRÉSZT, JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ RT. KÖBANYÁN.

Az eredeti
SIDOL
fém-,
ablak-
és
márványtisztításra a legalkalmasabb!
Götzl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R.-T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.